

ลักษณะของธุรกิจไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหรือที่เรียกชื่อย่อ กฟภ. โดยบริการรับใช้ประชาชนในส่วนภูมิภาค ซึ่งตั้งอยู่นอกเขตจำหน่ายของการไฟฟ้านครหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรปราการ และปทุมธานี บางส่วน ในระยะเริ่มแรกนั้นได้ดำเนินการโดยจัดตั้งองค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ ต่อมากิจการได้ขยายเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีความรับผิดชอบในด้านการให้บริการประชาชนสูงขึ้น จึงได้ตั้งขึ้นเป็นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓ (ดูภาคผนวก ก) โดยมีนโยบายในอนาคต^๑ ดังนี้ คือ

- บริการไฟฟ้าให้ถึงประชาชนทั่วประเทศโดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชนบท
- ในระยะยาวบริการไฟฟ้าให้ประชาชนจนถึงระดับที่รายได้ค่ากระแสไฟฟ้าจากผู้ใช้ไฟ จะเพียงพอที่จะคุ้มค่าใช้จ่ายทุกชนิด เช่นค่าก่อสร้างระบบไฟฟ้า ค่าปฏิบัติการบำรุงรักษาและปรับปรุงระบบไฟฟ้า ค่าดำเนินการ และค่าหนี้สินเงินกู้
- ส่งเสริมการใช้ไฟให้เต็มที่และทั่วถึง
- ประสานงานกับโครงการพัฒนาท้องถิ่นอื่น ๆ ของประเทศ และร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศต่าง ๆ เพื่อสร้างผลตอบแทนทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชน ผู้ใช้ไฟ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และประเทศไทยให้มากที่สุด

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานไฟฟ้าชนบท, สรุปรายงานเรื่องแผนงานโครงการ
เร่งรัดพัฒนาไฟฟ้าชนบทสำหรับประเทศไทย (พระนคร : ๒๕๑๖) หน้า ๖๖

-พัฒนาการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้เป็นสาธารณูปโภคชั้นนำของประเทศ โดยการนำระบบเทคนิคและบริหารที่ทันสมัยมาใช้ โดยให้สอดคล้องและสอดคล้องกับแผนการใช้แรงงานคนและการให้ประชาชนดำเนินงานท่าของประเทศ

-เปิดโอกาสให้ทางเลือกสำหรับงานภาคปฏิบัติของ กฟภ. ดังนี้

การณัติตัวสักเอง จะจำกัดอยู่ในวงของการลดเสาคอนกรีตให้เพียงพอที่จะนำไปใช้ในกรณีฉุกเฉินเท่านั้น และเพื่อควบคุมตรวจสอบราคาของผลิตเอกชน

การก่อสร้างระบบไฟฟ้า จะเปิดโอกาสให้รับเหมาที่มีคุณสมบัติเพียงพอเข้ามาช่วยก่อสร้างงานโครงการใหญ่ ๆ หลังจากพิจารณาแล้วว่า กำลังก่อสร้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเองไม่เพียงพอที่จะทำให้เสร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

การนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้โดยผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศที่มาตามโครงการเงินกู้เงินช่วยเหลือ จะได้รับความสนับสนุนมากกว่าโดยการลงทุนวิจัยค้นคว้าเอง

การบำรุงรักษาโดยการซ่อม ยังเป็นหลักปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มากกว่าการเปลี่ยน

-การจัดหาเงินลงทุนก่อสร้างงานโครงการในรูปเงินกู้พิเศษ (ระยะยาวและดอกเบี้ยต่ำ) จากทั้งในประเทศและนอกประเทศ

-รับบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเข้าปฏิบัติงานและพัฒนาฝีมือทุกคนเป็นประจำ

-ปรับอัตราค่ากระแสไฟฟ้าให้สม่ำเสมอทั่วเขตความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อที่จะ

ลดเงินสมทบจากรัฐสำหรับผู้ใช้ไฟใหม่ และยกระดับการบริการไฟฟ้า ผู้ใช้ไฟ

เคมี หักขึ้น

กระจายส่วนลดอัตราค่ากระแสไฟฟ้าซึ่ง เกิดจากผลการดำเนินงานที่ประสิทธิภาพ

สูงให้ถึงมือประชาชน

-สนับสนุนไฟฟ้าสัมปทาน ที่มีอยู่ให้ดำเนินการต่อไป และส่งเสริมไฟฟ้าสัมปทานที่จะก่อกำเนิด รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคด้วย ทั้งนี้

เขตสัมปทานของอยู่นอกเขตโครงการที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำลังจะดำเนินการก่อสร้าง

การกำหนดอัตราค่ากระแสไฟฟ้าของอยู่นอกเขตกฎหมายสัมปทานที่ควบคุมโดยกรมโยธาธิการ

๑. ลักษณะทั่วไปของธุรกิจไฟฟ้า^๒

ธุรกิจไฟฟ้า (The Electric Power Business) เป็นธุรกิจที่ขายไฟฟ้าเหมือนกับธุรกิจอื่นที่ขายสินค้าหรือบริการ และมีข้อจำกัดดังนี้ คือ

๑.๑. ธุรกิจไฟฟ้าเป็นธุรกิจประเภทสาธารณูปโภค (Public Utility) ซึ่งอำนวยความสะดวกอันจำเป็นแก่การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน ฉะนั้นแม้จะเป็นการค้า ก็ไม่ตั้งราคาค่ากระแสไฟฟ้าสูงเกินไป เพื่อหากำไรได้เหมือนธุรกิจอื่น ๆ

๑.๒. ธุรกิจไฟฟ้าเป็นธุรกิจที่ผลิตหรือซื้อ^๓ และขายสินค้าพร้อมกันในทันที ก็คือผลิตหรือซื้อมาเท่าไร จะต้องขายออกไปทั้งหมดในเวลาเดียวกัน จะเก็บไว้เป็นสินค้าคงคลังหรือจะแจ้งให้ลูกค้าว่ามีสินค้าไม่พอ โดยนักหมายใหม่รับเพิ่มเก็บภายหลังเหมือนสินค้าอื่นไม่ได้

^๒ ประวิทย์ เวชโช; "อัตราค่าไฟฟ้า" คำบรรยาย บรรยายที่ประชุมระดับผู้จัดการจังหวัด รุที่ ๒ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, ก.ค. ๒๕๑๘

^๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะซื้อกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และสำนักงานพลังงานแห่งชาติ

^๔ ไฟฟ้าสัมปทาน คือการไฟฟ้าของเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ให้ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้ประชาชนในเขตของที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการ

๑.๓ เป็นธุรกิจที่ต้องลงทุนสูงมาก เพราะต้องลงทุนสำรองกำลังผลิตไว้ และต้องเดินสายส่งนำสินค้าไปถึงที่ผู้ซื้อทุกราย จะวางขายเหมือนสินค้าอื่นไม่ได้

๑.๔ เป็นธุรกิจที่ผูกขังบังคับให้ขายสินค้าแก่ผู้ซื้อโดยไม่เลือกหน้า จะเลือกขายเฉพาะรายที่ชอบหรือรายที่เห็นว่าจะทำกำไรไม่ได้ เพราะเป็นธุรกิจสาธารณูปโภค ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

๑.๕ เป็นธุรกิจที่ไม่มี "การแข่งขันโดยตรง" (Direct Competition) เขตสัมปทานเป็นของผู้ใด ผู้นั้นก็ทำการผลิตหรือซื้อ และนำไปจำหน่ายเอง เรียกได้ว่าเป็นการผูกขาดตามธรรมชาติ (Natural Monopoly)

๒. ค่าใช้จ่ายของธุรกิจไฟฟ้า^๒

ค่าใช้จ่ายของธุรกิจไฟฟ้าเป็นรากฐานในการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้า เพื่อหารายได้มาจ่ายตอบแทนสิ่งต่อไปนี้

๒.๑ แรงงาน (Man-Power)

๒.๒ วัสดุ (Materials and Supplies)

๒.๓ ค่าเชื้อเพลิง (Fuel) หรือค่าซื้อไฟฟ้า

๒.๔ ค่าของเงินลงทุน (Cost of Money) หมายถึงผลตอบแทนในการนำเงินมาลงทุน ถ้าเงินมาลงทุนก็ต้องมีค่าดอกเบี้ย

๒.๕ ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน (Depreciation)

๓. ลักษณะต้นทุนของธุรกิจไฟฟ้า (Cost of Electric Service)

ต้นทุนของธุรกิจไฟฟ้าแต่ละลักษณะ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดประเภทอัตราค่ากระแสไฟฟ้าได้แก่

๓.๑ ต้นทุนเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Cost) ได้แก่ค่าใช้จ่ายในการอ่านหน่วยไฟฟ้า การเก็บเงิน ค่าใช้จ่ายในการทำบัญชี ค่าใช้จ่ายในการเชื่อมโยงสายไฟให้กับผู้ใช้

^๒ ประวิทย์ เวชโช. op.cit.

กระแสไฟฟ้า ตลอดจนค่าใช้จ่ายบางส่วนเกี่ยวกับระบบจำหน่าย กต้นทุนประเภทนี้เป็นกึ่งแปรได้ (Semi Variable Cost) เพราะมีจำนวนหนึ่งคงจ่ายแจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผู้ใช้ไฟฟ้า

๓.๒ ต้นทุนเกี่ยวกับความต้องการกำลังไฟฟ้า (Load or Customer's Demand Cost) โภคกาใช้จ่ายในการลงทุนและค่าเนิงานเกี่ยวกับโรงผลิต ระบบสายส่ง สถานีย่อย หมอแปลง และส่วนหนึ่งของระบบจำหน่าย ต้นทุนความขอนี้จะมากหรือน้อยกับโหลด (Load) ที่ผู้ใช้ไฟต้องการ และความสม่ำเสมอของการใช้ไฟ ต้นทุนประเภทนี้เป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Cost)

๓.๓ ต้นทุนค่าผลิตพลังงานไฟฟ้า (Energy Cost) ส่วนใหญ่เป็นค่าเชื้อเพลิง หรือค่าซื้อกระแสไฟฟ้า ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนหน่วยกระแสไฟฟ้าที่จำหน่ายใหญ่ใช้ไฟฟ้า ต้นทุนประเภทนี้เป็นต้นทุนผันแปรได้ (Variable Cost)

๔. แบบของอัตราค่ากระแสไฟฟ้า

การเก็บค่ากระแสไฟฟ้ามีหลายแบบ เช่นไฟเหมา^๖ ไฟรายดวง^๗ และการใช้มิเตอร์

^๖ ระบบจำหน่ายคือการกำหนดวิธีจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้จ่าย และผู้ใช้มากที่สุด ในการนี้จะต้องมีการก่อสร้างเพื่อบังเสาคาบสายทั้งแรงสูงและหรือแรงต่ำ

^๕ โหลด (Load) คือจำนวนพลังงานไฟฟ้า (วัตต์) ของอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เข้ากับวงจรไฟฟ้านั้น

^๖ ไฟเหมา หมายถึงการใช้ไฟฟ้าในลักษณะชั่วคราว เพื่องานใดงานหนึ่ง เมื่อเสร็จงานแล้ว ก็ถอดออกใช้ไฟ ในการคำนวณค่าไฟฟ้า กฟผ. จะกองทราบถึงจำนวนความต้องการพลังงานไฟฟ้า จำนวนหน่วยโดยประมาณ ระยะเวลาที่ต้องการใช้ ตลอดจนสถิติการใช้เดิม (ถ้ามี)

^๗ ไฟรายดวง หมายถึงการใช้ไฟฟ้าในลักษณะชั่วคราว โดย กฟผ. เรียกเก็บค่าไฟฟ้าจาก ผู้ใช้ไฟแวดละราย เช่นงานแสดงสินค้า ถ้าไม่มีการติดตั้งมิเตอร์ จะคิดค่าไฟฟ้าจากจำนวนหลอดไฟที่ ติดตั้ง โดยคิดว้ทีละ ๘ สกานคือ ๑ วัน (๒๔ ชั่วโมง)

(Meter) วัดจำนวนกระแสไฟฟ้าที่ใช้ ผู้ใช้ไฟฟ้าส่วนใหญ่จะใช้มิเตอร์เป็นเครื่องวัด ซึ่ง กฟภ. ได้กำหนดแบบของอัตราค่ากระแสไฟฟ้าไว้ดังนี้คือ

๔.๑ อัตราค่าตัวต่อหน่วย (Flat Meter Rate) เป็นอัตราที่กำหนดไว้ตายตัวเท่ากันทุกหน่วย ไม่ว่าผู้ใช้ไฟฟ้ามากหรือน้อย

๔.๒ อัตราลดหลังตามปริมาณการใช้ไฟฟ้า (Block Meter Rate) เป็นอัตราที่กำหนดราคาไว้ไม่เท่ากัน โดยทั่วไป อัตราค่าไฟฟ้าหน่วยต้น ๆ จะกำหนดไว้สูง ทั้งนี้เพื่อให้คุ้มกับต้นทุน แต่ตามปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้น อัตราค่ากระแสไฟฟ้าจะลดลง เช่น อัตราค่ากระแสไฟฟ้าของประเภทธุรกิจรายย่อย ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ อัตรารายเดือนต่อรายมิเตอร์ จะเป็นดังนี้ คือ

ใช้พลังงานไฟฟ้า ๑๐๐ หน่วยแรกหรือน้อยกว่าเป็นเงิน	๑๐๐.๐๐	บาท
๕๐๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๑๐๑ - ๑๐๐๐) หน่วยละ	๐.๕๐	"
๓,๐๐๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๑๐๐๑ - ๔,๐๐๐) หน่วยละ	๐.๔๐	"
๖,๐๐๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๔,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐) หน่วยละ	๐.๓๕	"
เกิน ๑๐,๐๐๐ หน่วยขึ้นไป (หน่วยที่ ๑๐,๐๐๑ เป็นต้นไป) หน่วยละ	๐.๓๐	"

๔.๓ อัตราก้าวหน้า (Progressive Meter Rate) เป็นอัตราที่กำหนดราคาไว้ไม่เท่ากัน อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับปริมาณการกระแสไฟฟ้าหน่วยต้น ๆ จะต่ำ (แต่ทั้งนี้จะต้องคุ้มกับต้นทุนเกี่ยวกับลูกค้า) เมื่อใช้กระแสไฟฟ้ามากขึ้น ค่ากระแสไฟฟ้าสำหรับหน่วยหลัง ๆ จะสูงกว่าหน่วยต้น ๆ เช่นอัตราค่ากระแสไฟฟ้าประเภทอยู่อาศัย ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ อัตรารายเดือนต่อรายมิเตอร์จะเป็นดังนี้ คือ

ใช้พลังงานไฟฟ้า ๕ หน่วยแรกหรือน้อยกว่า เป็นเงิน	๕.๐๐	บาท
๔๕ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๖ - ๕๐) หน่วยละ	๐.๓๐	"
๑๐๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๕๑ - ๑๕๐) หน่วยละ	๐.๓๒	"
๓๕๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๑๕๑ - ๕๐๐) หน่วยละ	๐.๓๔	"
เกิน ๕๐๐ หน่วยขึ้นไป (หน่วยที่ ๕๐๑ เป็นต้นไป) หน่วยละ	๐.๓๘	"

๔.๔ อัตราแบบสองส่วน (Two Part Rate) อัตราแบบนี้คิดทั้งค่าความต้องการการพลังไฟฟ้า (Demand Charge) และค่าพลังงานไฟฟ้า (Energy Charge) ซึ่งใช้คิดคำนวณหาจำนวนกระแสไฟฟ้ากับผู้ใช้ไฟประเภทโรงงานอุตสาหกรรม เช่น อัตราค่าไฟฟ้าประเภทธุรกิจขนาดใหญ่ พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดอัตรารายเดือนต่อรายมิเตอร์ จะเป็นดังนี้คือ

ค่าความต้องการการพลังไฟฟ้า (Demand Charge)

คิดตามจำนวนพลังไฟฟ้าสูงสุดในรอบเดือนกิโลวัตต์ละ ๔๖.๐๐ บาท

ค่าพลังงานไฟฟ้า (Energy Charge)

๕๐ หน่วยแรกต่อความต้องการการพลังไฟฟ้า ๑ กิโลวัตต์หน่วยละ ๐.๕๐ "

๑๕๐ หน่วยต่อไปต่อความต้องการการพลังไฟฟ้า ๑ กิโลวัตต์หน่วยละ ๐.๕๒ "

๒๐๐ หน่วยต่อไปต่อความต้องการการพลังไฟฟ้า ๑ กิโลวัตต์หน่วยละ ๐.๔๖ "

เกินกว่า ๒๐๐ หน่วยขึ้นไป หน่วยละ ๐.๓๘ "

๕. ประเภทของผู้ใช้ไฟ

เนื่องจากความต้องการในการใช้กระแสไฟฟ้าของแต่ละบุคคลแตกต่างกันแล้วแต่การประกอบอาชีพ และลักษณะการใช้ไฟฟ้า ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จำแนกประเภทของผู้ใช้ไฟฟ้าไว้ดังนี้ คือ

๕.๑ ประเภทที่อยู่อาศัย สำหรับการใชพลังงานไฟฟ้าเพื่อแสงสว่าง และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ภายในอาคารบ้านเรือน ตลอดจนบริเวณที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง วัด โบสถ์ ทุกศาสนา โดยต่อผ่านมิเตอร์เพียงเครื่องเดียว ปัจจุบันผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัย จะเสียค่ากระแสไฟฟ้าแบบ

ค่าความต้องการการพลังไฟฟ้า ซึ่งคิดจากกิโลวัตต์สูงสุดที่ใช้ในระยะ ๑๕ นาทีของรอบเดือน คุ้มกับอัตราไฟฟ้าที่กำหนดขึ้น

ค่าพลังงานไฟฟ้าที่คิดจากความต้องการการพลังงานไฟฟ้า ๑ กิโลวัตต์ต่อเดือนคูณด้วยตัวคงที่ และอัตราไฟฟ้าที่กำหนดขึ้น

อัตราก้าวหน้า (Progressive Meter Rate) ทั้งนี้เพื่อชักชวนมิให้ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทนี้
ประหยัดการใช้ไฟฟ้า อันเป็นผลสืบเนื่องมาจาก น้ำมันขึ้นราคา แลทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า อัตรา
ค่าไฟฟ้าประเภทนี้จะสูงจนทำให้ผู้ใช้ไฟฟ้าเดือดร้อน

๕.๒ ประเภทธุรกิจรายย่อย ได้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจ โดยมีความต้องการ
ไม่มากนัก ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าทั้งแสงสว่างและกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ กิโลวัตต์ขึ้นไป เช่น โรงเลื่อย
โรงสีข้าว โรงนำเลี้ยง โรงงานอัดปอ โรงงานอัดฝ้าย บั๊มน้ำมัน โรงระบบขนาดเล็ก สถานบันเทิง
ต่าง ๆ เช่น บาร์ ไนท์คลับ อาบอบนวด ฯลฯ ประเภทธุรกิจรายย่อยนี้จะเสียค่ากระแสไฟฟ้า
แบบอัตราลดต้นทุนปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า (Block Meter Rate) ทั้งนี้เพื่อเป็นการ
ช่วยลดต้นทุนการผลิตรายของผู้ใช้ไฟฟ้า และส่งเสริมมิให้ผู้ใช้ไฟฟ้าขยายกิจการหรือใช้กระแสไฟฟ้า
เพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีรายได้สูงขึ้น

๕.๓ ประเภทธุรกิจทั่วไป ได้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่มี
ความต้องการพลังไฟฟ้า (Demand Charge) ตั้งแต่ ๓๐ - ๔๕๕ กิโลวัตต์ เช่น โรงโม่หิน
โรงระบบขนาดใหญ่ โรงงานอัดมันเบ็ด โรงงานน้ำตาล โรงงานทอกระสอบ โรงงานหลอ่ดคอกบ่าง
โรงงานอาหารสำเร็จรูป ฯลฯ ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทนี้เสียค่าไฟฟ้าอัตราแบบสองส่วน (Two-Part-
Rate) โดยคิดแยกเป็นค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (Demand Charge) และค่าพลังงาน
ไฟฟ้า (Energy Charge)

๕.๔ ประเภทธุรกิจขนาดกลาง ได้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่
มีความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุดตั้งแต่ ๕๐๐ - ๔๕๕ กิโลวัตต์ เช่น โรงงานน้ำตาลขนาดใหญ่
โรงงานทำกระดาษ โรงงานทอผ้าขนาดใหญ่ ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทนี้จะเสียค่ากระแสไฟฟ้าอัตราแบบสอง
ส่วนเช่นเดียวกับประเภทธุรกิจทั่วไป

๕.๕ ประเภทธุรกิจขนาดใหญ่ ได้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมขนาด
ใหญ่มาก ที่มีความต้องการพลังไฟฟ้าสูงสุดตั้งแต่ ๑๐๐๐ กิโลวัตต์ขึ้นไป เช่น โรงงานปูนซีเมนต์
โรงงานถลุงแร่ โรงงานผลิตแกล็ดเชื่อมคาร์ไบด์ โรงงานทำกระดาษขนาดใหญ่ โรงงานทอกระสอบ
ขนาดใหญ่ ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทนี้เสียค่ากระแสไฟฟ้าอัตราแบบสองส่วน เช่นเดียวกับประเภทธุรกิจทั่วไป

นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มากกว่าความต้องการไฟฟ้าสูงสุดตั้งแต่ ๔,๐๐๐ กิโลวัตต์ขึ้นไป เช่นโรงงานปูนซีเมนต์ โรงงานถลุงเหล็ก โรงงานผลิตแอสเบสตอส คาร์ไบต์ ซึ่งสำหรับการส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้ ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อหน่วยถูกกว่า

ผู้ใช้ไฟฟ้าตามข้อ ๒.๕.๓, ๒.๕.๔, และ ๒.๕.๕ ใช้อัตราแบบสองส่วน ก็เพื่อช่วยให้ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดำเนินงานไปด้วยดี เพราะการคิดค่าไฟฟ้าแบบนี้ บังคับใช้กระแสไฟฟ้ามาก อัตราค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อหน่วยจะลดลง ทำให้ต้นทุนการผลิตของผู้ใช้ไฟฟ้าลดลง

๕.๖ ประเภทการประปา ได้แก่ การใช้ไฟฟ้าเพื่อการผลิตน้ำประปา และบริเวณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นหน่วยงานของเทศบาล กรมโยธาธิการ สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อบริการน้ำประปาแก่ประชาชน โดยทั่วไปการใช้ไฟฟ้าลักษณะนี้จะเป็นในรูปของพลังงานไฟฟ้า อัตราค่าไฟฟ้าประเภทนี้เป็นแบบตายตัวต่อหน่วยแต่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดอัตราขั้นต่ำไว้ด้วย เพื่อให้คุ้มกับต้นทุนคงที่

๕.๗ ประเภทอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ได้แก่ธุรกิจที่ใช้กระแสไฟฟ้าเพื่อกิจการเหมืองแร่โดยเฉพาะ อัตราค่ากระแสไฟฟ้าเป็นแบบตายตัวต่อหน่วย แต่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดอัตราขั้นต่ำไว้ด้วย เช่นเดียวกับประเภทการประปา

๕.๘ ประเภทการสูบน้ำเพื่อการเกษตร และการสูบน้ำเพื่อสาธารณะ ได้แก่การใช้พลังงานไฟฟ้ากับเครื่องสูบน้ำ เพื่อการเกษตรที่มีกำลังรวมกันแล้วไม่ต่ำกว่า ๒๕ แรงม้า อัตราค่ากระแสไฟฟ้าจะเป็นแบบตายตัวต่อหน่วย

๕.๙ ประเภทไฟถนนและไฟสาธารณะ ได้แก่การใช้พลังงานไฟฟ้าเฉพาะไฟถนนและไฟสาธารณะในเขตเทศบาลซึ่ง กพท. ให้อำนาจให้อยู่ในอาคารของเทศบาล เพื่อใช้ในกิจการของเทศบาลหรือเพื่อสาธารณะตลอดจนภายในบริเวณที่เกี่ยวข้อง เช่นสำนักงานเทศบาล สถานีอนามัย สุขศาลา โรงพยาบาล สถานีดับเพลิง โรงฆ่าสัตว์ ตลาด โรงเรียน สุสาน ฼าปนกิจสถาน สถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา สวนสาธารณะหรือสวนสัตว์ ส้วมสาธารณะ น้ำพุ หอกระจายเสียงวิทยุ หรือโทรทัศน์สาธารณะ แต่ไม่รวมถึงไฟฟ้าที่ใช้ภายในอาคาร และสถานที่ดำเนินการโดยเทศพาณิชย์ หรือมีขึ้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ เช่นห้องแถว ตึกแถว สถานชานาขนาด การประปา โรงแรม บังกาโล

หรือสถานที่ที่หักแรมอื่นใด ที่มีไว้เพื่อให้เช่า ซึ่งต้องชำระเงินค่ากระแสไฟฟ้าตามที่ กฟภ. ได้กำหนดไว้เป็นประเภท ๆ แล้ว อัตราค่ากระแสไฟสำหรับไฟถนนและไฟสาธารณะในเขตเทศบาล ซึ่งได้มีข้อตกลงในการรับโอนการผลิตจากเทศบาลและไฟถนน ไฟสัญญาณ หรือไฟสะพานของกรมทางหลวงแผ่นดิน โดยคิดอัตราตายตัวหน่วยละ ๖๐ สตางค์ ในกรณีที่ กฟภ. ไม่ได้มีข้อตกลงในการรับโอนจากเทศบาล ไฟถนน ไฟสาธารณะของเทศบาลและสุขาภิบาล เพื่อเป็นไฟสาธารณะ กฟภ. บอมนำให้ใช้ร้อยละ ๑๕ ของหน่วยจำหน่ายไฟปกติทั่วไป หากใช้เกินกำหนดดังกล่าวให้คิดค่าไฟส่วนที่เกินในอัตราหน่วยละ ๖.๐๐ บาท

๕.๑๐ ประเภทไฟชั่วคราวได้แก่การใช้ไฟฟ้าในลักษณะชั่วคราว เช่นงาน มหกรรม งานมหรสพ งานทำบุญงานประจำปี การจัดงานรื่นเริงหรืองานใดที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว เมื่องานสิ้นสุดแล้วก็เลิกใช้ไฟฟ้า หรือการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เช่นไม่เสียบค่าตรวจสอบหรือไม่เสียบค่าส่วนเฉลี่ยพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒ ลักษณะการใช้ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ ๒ - ๑
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและอัตราการเพิ่ม
ในเขตของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)

ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า	พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๗	
	จำนวนราย	อัตราการเพิ่ม	จำนวน	อัตราการเพิ่ม	จำนวน	อัตราการเพิ่ม
ที่อยู่อาศัย	๕๖๕,๓๓๘	๘.๖๖	๖๑๘,๕๐๖	๙.๓๙	๖๘๕,๘๒๘	๑๐.๘๘
ธุรกิจขนาดคยอย	๕,๘๖๖	๗.๑๖	๖,๕๓๓	๑๐.๑๗	๖,๘๒๗	๕.๓๘
ธุรกิจทั่วไป	๓๐๒	๒๖.๓๕	๒๗๘	๗.๙๔	๓๘๘	๓๙.๕๖
ธุรกิจขนาดกลาง	๒๔	๓๓.๓๓	๓๖	๕๐.๐๐	๔๘	๓๓.๓๓
ธุรกิจขนาดใหญ่	๓๓	๑๒๐	๓๓	—	๓๕	๖.๐๖
การประปา	๓๐๕	๘.๕๒	๓๒๒	๕.๒๐	๓๕๒	๖.๒๑
อุตสาหกรรมเหมืองแร่	๔๗	๒๒.๕๕	๕๑	-๑๒.๗๖	๕๕	๙.๗๕
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๒๗	๓.๘๔	๓๖	๓๓.๓๓	๕๒	๑๖.๖๖
ไฟสาธารณะ	๑,๗๗๖	๑.๔๘	๑,๕๘๓	๑๐.๘๖	๑,๘๓๘	๑๖.๑๐
ไฟชั่วคราว	๑,๖๐๒	๑๘.๓๑	๑,๒๕๔	๒๑.๗๒	๑,๘๗๗	๔๙.๖๘
รวม	๕๗๕,๖๖๒	๙.๖๘	๖๒๘,๖๖๒	๙.๒๐	๖๙๗,๓๗๐	๑๐.๕๒

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สรุปรายงานประจำปี ๒๕๑๗

ตารางที่ ๒ -- ๒
จำนวนหน่วยที่ขายและอัตรากาการเพิ่ม
ในเขตการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)

ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า	พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๗	
	หน่วย	อัตรากาการเพิ่ม (ลค)	หน่วย	อัตรากาการเพิ่ม (ลค)	หน่วย	อัตรากาการเพิ่ม (ลค)
ที่อยู่อาศัย	๓๕๘.๖	๒๑.๘๔	๔๒๔.๒	๑๘.๒๙	๔๕๘.๒	๘.๘๑
ธุรกิจรายย่อย	๑๙๓.๐	๑๔.๐๖	๒๔๐.๐	๒๔.๓๕	๒๕๔.๕	๖.๐๔
ธุรกิจทั่วไป	๑๔๕.๐	๘.๔๕	๑๗๔.๙	๒๐.๖๒	๒๒๒.๗	๒๗.๓๒
ธุรกิจขนาดกลาง	๗๒.๒	๖๙.๘๘	๑๓๔.๖	๘๖.๔๒	๑๕๐.๓	๑๑.๖๖
ธุรกิจขนาดใหญ่	๓๖๑.๘	๘๑.๖๒	๕๐๓.๑	๓๙.๐๕	๖๐๕.๐	๒๐.๒๗
การประปา	๒๕.๘	๒๙.๖๔	๓๑.๔	๖๑.๗๐	๓๓.๗	๗.๓๒
อุตสาหกรรมเหมืองแร่	๓๘.๗	(๒๒.๙๐)	๓๐.๘	(๒๐.๔๑)	๓๔.๔	๑๑.๖๘
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๑.๔	๗๕	๑.๘	๒๘.๕๗	๓.๔	๘๘.๘๘
ไฟสาธารณะ	๑๑.๐	๑๐	๑๒.๖	๑๔.๕๔	๑๒.๒	(๓.๑๗)
ไฟชั่วคราว	๓.๙	(๑๓.๓๓)	๔.๐	๒.๕๖	๔.๘	๒๐
รวม	๑,๒๑๑.๔	๓๑.๐๖	๑,๕๕๓.๔	๒๘.๕๖	๑,๗๗๙.๒	๑๒.๗๙

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สรุปผลงานประจำปี ๒๕๑๗

ตาราง ๒ - ๓
รายได้ และอัตรากาการเพิ่ม
ในเขตการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)

ล้านบาท

ประเภทผู้ใช้ไฟ	พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๗	
	จำนวนเงิน	อัตรากาการเพิ่ม(ลค)	จำนวนเงิน	อัตรากาการเพิ่ม(ลค)	จำนวนเงิน	อัตรากาการเพิ่ม(ลค)
ที่อยู่อาศัย	๓๘๑.๘	๑๖.๕๕	๔๔๖.๓	๑๗.๑๒	๕๑๒.๓	๑๘.๖๘
ธุรกิจรายย่อย	๑๑๗.๐	๑๐.๗๘	๑๔๓.๐	๒๒.๒๒	๑๘๖.๘	๒๐.๖๘
ธุรกิจทั่วไป	๖๕.๓	๗.๕๓	๗๘.๘	๒๐.๐๖	๑๒๘.๕	๕๘.๘๐
ธุรกิจขนาดกลาง	๓๑.๖	๕๕.๕๘	๕๒.๘	๖๘.๘๘	๗๕.๘	๔๘.๖๕
ธุรกิจขนาดใหญ่	๑๒๓.๒	(๘๒.๕๐)	๑๗๐.๘	๒๘.๗๑	๒๖๖.๓	๕๕.๘๒
การประปา	๑๓.๗	๒๖.๘๖	๑๕.๗	๑๘.๕๘	๒๐.๑	๒๘.๐๒
อุตสาหกรรมเหมืองแร่	๑๕.๖	(๒๓.๑๕)	๑๒.๘	(๒๐.๕๑)	๑๘.๕	๔๕.๑๘
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๐.๕	๖๖.๖๖	๐.๗	๘๐.๐๐	๑.๖	๑๒๘.๕๗
ไฟสาธารณะ	๗.๐	๗.๖๘	๘.๑	๑๕.๗๑	๗.๘	๓.๗๐
ไฟชั่วคราว	๗.๖	๒๘.๕๘	๗.๓	๓.๕๘	๕.๒	๒๖.๐๒
รวม	๗๖๒.๘	๒๒.๘๗	๙๓๕.๖	๕๐.๒๘	๑,๒๒๓.๐	๓๐.๗๑

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สรุปผลงานประจำปี ๒๕๑๗

ตารางที่ ๒ - ๔
จำนวนผู้ใช้ไฟและอัตราการเพิ่ม
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทผู้ใช้ไฟ	พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๗	
	จำนวนราย	อัตราการเพิ่ม(ลค)	จำนวนราย	อัตราการเพิ่ม(ลค)	จำนวนราย	อัตราการเพิ่ม(ลค)
ที่อยู่อาศัย	๑๔๘,๕๑๕	๑๐.๒๘	๑๖๓,๐๒๘	๘.๗๘	๑๘๓,๕๕๘	๒๒.๕๕
ธุรกิจขนาดย่อย	๑,๓๔๐	๑๕.๘๒	๑,๕๕๕	๘.๕๘	๑,๕๗๓	๑.๒๓
ธุรกิจทั่วไป	๓๔	๓.๐๓	๕๐	๔๗.๐๕	๖๑	๗๘.๕๑
ธุรกิจขนาดกลาง	๓	—	๔	๓๓.๓๓	๔	๓๓.๓๓
ธุรกิจขนาดใหญ่	๑	—	๑	—	๒	๑๐๐
การประปา	๗๓	๗.๓๕	๗๘	๖.๘๘	๘๑	๑๖.๖๖
อุตสาหกรรมเหมืองแร่	—	—	—	—	—	—
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๑๑	๑๐	๑๖	๕๕.๕๕	๑๗	๖.๒๕
ไฟสาธารณะ	๓๔๑	๔๗.๖๒	๓๒๐	(๖.๑๕)	๓๖๓	๑๓.๕๓
ไฟชั่วคราว	๓๘๐	๗๒.๕๗	๑๗๔	(๕๕.๓๘)	๓๕๓	๙๗.๑๒
รวม	๑๕๒,๑๐๘	๑๐.๕๘	๑๖๕,๑๒๗	๘.๕๕	๑๘๕,๕๑๓	๑๒.๕๘

ที่มา : แผนอัตราและต้นทุนค่าไฟฟ้า กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้เขียนเป็นผู้จัดทำ
ทำตาราง

ตาราง ๒ - ๕
จำนวนหน่วยที่ขายและอี.ราคาการเพิ่ม
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กิโลวัตต์ - ข.ม.

ประเภทผู้ใช้ไฟ	พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๗	
	จำนวนหน่วย	อี.ราคาการเพิ่ม (ลท)	จำนวนหน่วย	อี.ราคาการเพิ่ม (ลท)	จำนวนหน่วย	อี.ราคาการเพิ่ม (ลท)
ที่อยู่อาศัย	๑๑๖,๒๕๔,๘๑๐	๑๒.๕๘	๑๔๐,๘๕๓,๕๕๑	๒๑.๑๒	๑๕๕,๕๐๐,๖๓๔	๓.๒๒
ธุรกิจขนาดย่อม	๕๗,๖๗๕,๓๘๔	๑๔๐.๗๓	๗๐,๘๓๒,๓๑๓	๒๒.๘๐	๖๗,๘๗๖,๘๐๑	๔.๑๗
ธุรกิจทั่วไป	๑๖,๖๕๐,๑๒๕	๕.๓๑	๒๒,๒๐๔,๑๕๒	๕๗.๓๘	๓๐,๑๐๘,๑๑๓	๑๔.๘๕
ธุรกิจขนาดกลาง	๑๓,๔๗๓,๑๘๒	๕.๖๑	๑๗,๒๒๕,๗๐๔	๒๗.๘๕	๑๖,๘๑๓,๕๐๒	(๒.๓๕)
ธุรกิจขนาดใหญ่	๕,๐๑๐,๓๔๐	๕.๓๐	๗,๕๖๒,๐๕๐	๔๘.๕๓	๑๘,๐๕๒,๕๕๘	๑๔๑.๗๕
การประปา	๖,๕๗๑,๕๘๕	๖.๑๒	๘,๘๑๕,๗๒๕	๒๖.๔๔	๘,๘๗๖,๕๓๑	๐.๖๕
อุตสาหกรรมเหมืองแร่	—	—	—	—	—	—
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๑๑๔,๕๑๐	๕๑.๒๖	๓๔๔,๖๒๕	๕๕.๗๐	๔๔๓,๕๗๕	๒๘.๘๒
ไฟสาธารณะ	๒,๐๔๗,๖๓๐	๑๘.๓๐	๒,๒๓๒,๗๗๖	๕.๐๔	๑,๕๕๖,๖๑๓	(๑๐.๕๗)
ไฟชั่วคราว	๗๘๐,๒๕๕	๕.๗๐	๗๗๓,๓๗๕	(๐.๘๘)	๗๐๗,๕๕๗	(๘.๕๕)
รวม	๒๑๕,๐๒๖,๕๕๕	๒๕.๓๕	๒๗๕,๗๓๘,๖๗๘	๒๕.๕๓	๒๕๐,๒๖๗,๘๘๓	๕.๖๕

ที่มา : แผนกอี.ราคาและต้นทุนค่าไฟฟ้า กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้เขียนเป็นผู้จัดทำ

ทำตาราง

ตาราง ๒ - ๖
รายไค้และอัตรารากการ
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลานนาบาท

ประเภทผู้ใช้ไฟ	พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๗	
	จำนวนเงิน	อัตรารากการ เพิ่ม(ลค)	จำนวนเงิน	อัตรารากการ เพิ่ม(ลค)	จำนวนเงิน	อัตรารากการ เพิ่ม(ลค)
ที่อยู่อาศัย	๑๑๕, ๗๒๓, ๑๖๗	๗.๒๘	๑๔๑, ๗๕๕, ๗๒๕	๑๘.๔๓	๑๕๘, ๑๒๔, ๓๗๓	๑๑.๕๑
ธุรกิจขนาดคยอย	๓๔, ๕๔๐, ๐๔๓	๑๗๖.๘๔	๕๒, ๐๖๕, ๕๔๕	๒๒.๑๕	๕๘, ๘๕๖, ๓๓๐	๑๖.๒๒
ธุรกิจทั่วไป	๗, ๗๕๗, ๑๕๖	—	๑๒, ๑๓๔, ๗๖๐	๕๕.๖๓	๑๗, ๘๒๕, ๗๕๕	๕๖.๘๕
ธุรกิจขนาดกลาง	๕, ๕๓๒, ๘๐๐	๕.๖๕	๖, ๕๐๕, ๕๘๐	๒๕.๘๕	๘, ๐๓๑, ๗๒๗	๒๕.๓๘
ธุรกิจขนาดใหญ่	๑, ๘๖๔, ๑๑๕	๕.๓๒	๒, ๖๖๕, ๕๑๑	๕๒.๕๕	๘, ๐๐๒, ๒๕๗	๒๐๐.๒๑
การประปา	๓, ๘๑๒, ๕๐๕	(๑๐.๓๑)	๕, ๕๒๕, ๕๓๓	๑๖.๐๘	๕, ๒๕๑, ๒๐๗	๑๕.๕๕
อุตสาหกรรมเหมืองแร่	—	—	—	—	—	—
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๕๖, ๓๒๑	๕๒.๗๕	๑๓๖, ๒๕๑	๑๕๕.๒๓	๒๐๒, ๓๐๗	๕๘.๕๓
ไฟสาธารณะ	๑, ๓๔๗, ๐๒๕	๒๐.๒๓	๑, ๓๕๕, ๒๑๕	๓.๕๗	๑, ๒๑๖, ๐๓๒	๑๒.๘๕
ไฟชั่วคราว	๑, ๒๖๖, ๗๕๐	๑๒.๐๕	๑, ๓๗๕, ๕๘๑	๘.๕๕	๑, ๕๘๘, ๖๖๘	๘.๒๖
รวม	๑๗๕, ๒๒๕, ๕๒๖	๒๑.๓๕	๒๑๖, ๕๐๓, ๕๕๑	๒๑.๒๑	๒๕๕, ๐๗๘, ๖๖๑	๑๗.๒๖

* รายไค้ลดลงเนื่องจากลดอัตรารากการไฟฟ้าประเภทนี้ลงจากหน่วยละ ๕๕ สตางค์เหลือ ๕๐ สตางค์
ที่มา : แผนกอัตราและต้นทุนค่าไฟฟ้า กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า, ผู้เขียนเป็นผู้จัดทำตาราง

ตารางที่ ๒ - ๗

ตารางเปรียบเทียบจำนวนผู้ใช้ไฟ (Customers) หน่วยที่ใช้ (Consumption)
และรายได้จากการกระแสไฟฟ้า (Revenue) ทั่วประเทศและภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๗

ประเภทผู้ใช้ไฟ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า						(ราย)		
	พ.ศ. ๒๕๑๕			พ.ศ. ๒๕๑๖			พ.ศ. ๒๕๑๗		
	กฟภ.	ออก/เหนือ	%	กฟภ.	ออก/เหนือ	%	กฟภ.	ออก/เหนือ	%
ที่อยู่อาศัย	๕๖๕,๓๗๘	๑๔๕,๙๑๕	๒๖.๕๒	๖๑๘,๕๐๖	๑๖๓,๐๒๙	๒๖.๓๖	๖๘๕,๘๒๘	๑๘๓,๕๕๙	๒๖.๗๖
ธุรกิจขนาดย่อม	๕,๙๖๖	๑,๓๙๐	๒๒.๔๖	๖,๕๗๓	๑,๕๕๕	๒๓.๑๔	๖,๙๒๗	๑,๕๗๓	๒๑.๒๖
ธุรกิจทั่วไป	๓๐๒	๓๔	๑๑.๒๖	๒๗๘	๕๐	๑๗.๙๙	๓๘๘	๖๑	๑๕.๗๒
ธุรกิจขนาดกลาง	๒๘	๓	๑๒.๕๐	๓๖	๔	๑๑.๑๑	๔๘	๔	๘.๓๓
ธุรกิจขนาดใหญ่	๓๓	๑	๓.๐๓	๓๓	๑	๓.๐๓	๓๕	๒	๕.๗๑
การประปา	๓๐๙	๗๓	๒๓.๖๖	๓๒๒	๗๘	๒๔.๒๒	๓๒๒	๙๑	๒๖.๖๑
การเหมืองแร่	๔๗	—	—	๔๑	—	—	๕๕	—	—
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๒๗	๑๑	๔๐.๗๔	๓๖	๑๖	๔๔.๔๔	๕๒	๑๗	๔๐.๔๘
ไฟสาธารณะ	๑,๗๗๖	๓๔๑	๑๙.๒๐	๑,๘๘๓	๓๒๐	๒๑.๕๘	๑,๙๓๗	๓๖๓	๑๙.๗๕
ไฟชั่วคราว	๑,๖๐๒	๓๙๐	๒๔.๓๔	๑,๒๕๔	๑๗๔	๑๓.๘๘	๑,๘๗๗	๓๖๓	๑๙.๒๗
รวม	๕๗๕,๖๖๒	๑๕๒,๑๐๘	๒๖.๕๒	๖๒๘,๖๐๒	๑๖๕,๑๒๗	๒๖.๒๖	๖๙๗,๓๓๐	๑๘๕,๙๑๓	๒๖.๖๖

จากตารางเปรียบเทียบ ๒ - ๗ จะเห็นว่าจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในแต่ละปีมีประมาณ ๒๖% หรือประมาณ ๑ ใน ๔ ของจำนวนผู้ใช้ไฟทั้งประเทศ แก่จำนวนหน่วยที่มีประมาณ ๑๖ - ๑๘% ของหน่วยที่มีการใช้ไฟทั้งประเทศ

	จำนวนหน่วยที่ใช้ (เมกกะวัตต์ - ข.ม.)								
	พ.ศ. ๒๕๑๕			พ.ศ. ๒๕๑๖			พ.ศ. ๒๕๑๗		
	กฟภ.	ออก/เหนือ	%	กฟภ.	ออก/เหนือ	%	กฟภ.	ออก/เหนือ	%
ท่อยอาศัย	๓๕๔. ๖๐๐	๑๑๖. ๒๙๕	๓๒.๘๓	๔๒๔. ๒๐๐	๑๔๐. ๘๕๘	๓๓.๒๒	๔๕๗. ๙๗๐	๑๕๕. ๔๐๑	๓๓.๗๕
ธุรกิจขนาดย่อม	๑๙๓. ๐๐๐	๕๙. ๖๘๐	๒๙.๘๙	๒๕๐. ๐๐๐	๗๐. ๘๓๒	๒๘.๕๑	๒๕๖. ๘๘๐	๖๗. ๘๗๗	๒๖.๔๒
ธุรกิจทั่วไป	๑๔๕. ๐๐๐	๑๖. ๖๕๐	๑๑.๔๘	๑๗๔. ๙๐๐	๒๖. ๒๐๔	๑๕.๙๘	๒๒๒๐. ๒๗๐	๓๐. ๑๐๘	๑๓.๖๗
ธุรกิจขนาดกลาง	๗๕. ๒๐๐	๑๓. ๔๗๓	๑๘.๖๖	๑๓๔. ๖๐๐	๑๗. ๒๒๖	๑๒.๘๐	๑๕๐. ๕๐๐	๑๖. ๘๑๔	๑๑.๑๘
ธุรกิจขนาดใหญ่	๓๖๑. ๘๘๐	๕. ๐๑๐	๑.๓๘	๕๐๓. ๑๐๐	๗. ๕๖๒	๑.๔๘	๖๐๔. ๒๘๐	๑๘. ๐๕๓	๒.๙๙
การประปา	๒๕. ๘๐๐	๖. ๙๗๒	๒๗.๐๒	๓๑. ๕๐๐	๘. ๘๑๖	๒๗.๐๘	๓๔. ๐๑๐	๘. ๘๗๗	๒๖.๑๐
การเหมืองแร่	๓๘. ๗๐๐	—	—	๓๐. ๘๐๐	—	—	๓๔. ๓๘๐	—	—
สนับสนุนเพื่อการเกษตร	๑. ๕๐๐	๐. ๑๑๕	๘.๒๑	๑. ๘๐๐	๐. ๓๕๕	๑๙.๑๗	๓. ๕๒๐	๐. ๕๕๓	๑๒.๙๕
ไฟสาธารณะ	๑๑. ๐๐๐	๒. ๐๕๘	๑๘.๖๑	๑๖. ๖๐๐	๒. ๒๓๓	๑๗.๗๒	๑๒. ๒๓๐	๑๑. ๙๙๗	๑๖.๓๓
ไฟชั่วคราว	๓. ๙๐๐	๐. ๗๘๐	๒๐.๐๑	๕. ๐๐๐	๐. ๗๓๓	๑๙.๓๓	๕. ๘๑๐	๐. ๗๐๘	๑๕.๗๒
	๑,๒๑๑,๕๐๐	๒๑๙,๐๒๓	๑๘.๐๘	๑,๕๕๗,๕๐๐	๒๗๔,๗๓๕	๑๗.๖๔	๑,๗๗๘,๖๕๐	๒๙๐,๒๖๘	๑๖.๓๒

	จำนวนรายใจ (ล้านบาท)								
	พ.ศ. ๒๕๑๕			พ.ศ. ๒๕๑๖			พ.ศ. ๒๕๑๗		
	กฟภ.	ออก/เหนือ	%	กฟภ.	ออก/เหนือ	%	กฟภ.	ออก/เหนือ	%
หือยอาศัย	๓๘๑. ๔๐๘	๑๑๙. ๗๒๓	๓๑. ๓๙	๔๔๖. ๗๒๒	๑๕๑. ๗๙๖	๓๑. ๗๔	๕๑๒. ๒๖๐	๑๕๘. ๑๒๕	๒๗. ๖๓
ธุรกิจขนาดมอย	๑๑๗. ๐๐๔	๓๔. ๔๔๐	๒๙. ๔๓	๑๔๓. ๐๑๐	๔๒. ๐๗๐	๒๙. ๓๒	๑๘๖. ๙๒๐	๔๘. ๘๙๗	๒๖. ๑๖
ธุรกิจทั่วไป	๖๕. ๒๕๒	๗. ๗๙๗	๑๑. ๙๕	๗๘. ๙๐๙	๑๒. ๑๓๕	๑๕. ๕๓	๑๒๔. ๕๒๐	๑๗. ๘๒๖	๑๔. ๓๒
ธุรกิจขนาดกลาง	๓๑. ๑๐๙	๕. ๙๓๓	๑๕. ๘๖	๕๒. ๓๖๖	๖. ๔๐๖	๑๒. ๒๓	๗๕. ๘๒๐	๘. ๐๓๒	๑๐. ๕๙
ธุรกิจขนาดใหญ่	๑๒๓. ๒๔๔	๑. ๘๖๔	๑. ๕๑	๑๗๐. ๙๓๘	๒. ๖๖๕	๑. ๕๖	๒๖๖. ๒๗๐	๘. ๐๐๒	๑. ๘๘
การประปา	๑๓. ๗๒๗	๓. ๘๑๓	๒๗. ๗๘	๑๕. ๗๒๐	๔. ๕๒๖	๒๘. ๑๖	๒๐. ๑๐๐	๕. ๒๙๑	๒๖. ๓๒
การเหมืองแร่	๑๕. ๕๕๔	—	—	๑๒. ๓๘๖	—	—	๑๘. ๕๒๐	—	—
ผู้นำเพื่อการเกษตร	๐. ๕๐๖	๐. ๐๕๖	๙. ๐๙	๐. ๗๐๗	๐. ๑๓๖	๑๙. ๒๔	๑. ๐๖๐	๐. ๒๐๒	๑๙. ๐๖
ไฟสาธารณะ	๖. ๙๙๘	๑. ๓๔๗	๑๙. ๒๕	๘. ๐๗๐	๑. ๓๙๕	๑๗. ๒๙	๗. ๗๙๐	๑. ๒๑๖	๑๕. ๖๙
ไฟครัว	๗. ๖๐๙	๕. ๒๖๗	๑๖. ๖๕	๗. ๒๙๒	๑. ๓๗๕	๑๘. ๘๖	๙. ๒๓๐	๑. ๔๘๘	๑๖. ๑๒
รวม	๗๖๒. ๔๑๔	๑๗๕. ๒๓๐	๒๒. ๙๘	๙๓๕. ๖๔๐	๒๑๒. ๔๐๔	๒๒. ๗๐	๑. ๒๒๒. ๙๕๖	๒๔๕. ๘๗๙	๒๖. ๓๗

ตาราง ๒ - ๘
อัตราของหน่วยจำหน่ายในแต่ละปี

เมกะวัตต์ - ช.ม.

ประเภทผู้ใช้	พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๗	
	จำนวนหน่วย	%	จำนวนหน่วย	%	จำนวนหน่วย	%
ที่อยู่อาศัย	๑๑๖,๒๕๕	๕๓.๑	๑๕๐,๘๕๘	๕๑.๓	๑๕๕,๕๐๑	๕๐.๑
ธุรกิจขนาดคยอย	๕๓,๖๓๙	๒๖.๓	๓๐,๘๓๒	๒๕.๘	๒๓,๘๓๓	๒๓.๕
ธุรกิจทั่วไป	๑๖,๒๕๐	๗.๖	๒๖,๒๐๕	๙.๕	๓๐,๑๐๘	๑๐.๕
ธุรกิจขนาดกลาง	๑๓,๕๓๓	๖.๖	๑๓,๒๒๕	๖.๓	๑๖,๘๑๕	๕.๘
ธุรกิจขนาดใหญ่	๕,๐๑๐	๒.๓	๓,๕๐๒	๒.๓	๑๘,๐๕๓	๖.๒
การประปา	๖,๕๓๒	๓.๒	๘,๘๑๖	๓.๒	๘,๘๓๓	๓.๑
อุตสาหกรรมเหมืองแร่	—	—	—	—	—	—
การสูบน้ำเพื่อการเกษตร	๐,๑๑๕	๐.๑	๐,๓๕๕	๐.๑	๐,๕๕๕	๐.๒
ไฟสาธารณะ	๒,๒๕๘	๐.๕	๒,๒๓๓	๐.๘	๑,๕๕๓	๐.๓
ไฟชั่วคราว	๐,๓๘๐	๐.๓	๐,๓๓๓	๐.๓	๐,๓๐๘	๐.๑
รวม	๒๑๕,๒๒๒	๑๐๐.๐	๒๙๕,๓๕๘	๑๐๐.๐	๓๑๐,๒๒๕	๑๐๐.๐

จากการวางที่ ๒ - ๕ แสดงให้เห็นถึงลักษณะการใช้ไฟของของผู้ใช้ไฟแต่ละประเภทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีผู้ใช้ไฟประเภทที่อยู่อาศัยใช้มากที่สุดประมาณ ๕๐% รองลงมาได้แก่ผู้ใช้ประเภทธุรกิจรายย่อยซึ่งมีประมาณ ๒๓ - ๒๖% นอกจากนั้นเป็นผู้ใช้ไฟประเภทอื่น ๆ จะเห็นว่าการใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบอุตสาหกรรมในภาคนี้ยังมีน้อย เมื่อเทียบกับการใช้ไฟเพื่อแสงสว่าง ดังนั้นถ้ามีการเร่งรัดพัฒนาให้มีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ย่อมจะทำให้ กฟภ. มีรายได้จากการจำหน่ายเพิ่มขึ้น และทำให้ประชาชนในภาคนี้มีความอยู่ดีขึ้น ช่วยลดความเหลื่อมล้ำของสังคม เพราะจากการวางที่ ๒ - ๔ และ ๒ - ๕ ปรากฏว่า อัตราการเพิ่มการใช้พลังงานไฟฟ้ามีมากกว่าอัตราการเพิ่มผู้ใช้ไฟฟ้า ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะประชาชนในภาคนี้มีรายได้น้อยและอยู่ในเขตที่มีลักษณะภูมิประเทศที่แห้งแล้ง จึงที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ ๑ แต่จากการศึกษาของบุญหอม และผู้เชี่ยวชาญการวางแผนงานโครงการ เร่งรัดพัฒนา ไฟฟ้าชนบทสำหรับประเทศไทย รายงานว่าการที่มีผู้ใช้ไฟน้อยนั้นเป็นเพราะ

๑. ราคาค่ากระแสไฟฟ้า
๒. ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง
๓. ส่วนสมทบจากราษฎร
๔. ราคาค่ากระแสไฟฟ้า จากการศึกษของผู้เชี่ยวชาญวางแผนงาน ๆ ซึ่งได้

ประมวลข้อมูล

ทางด้านรายได้ของประชาชนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและข้อมูลทางด้านผู้ใช้ไฟพลังงานและรายได้ค่ากระแสไฟฟ้าจาก กฟภ. โดยแยกออกเป็น ๒ ประเภทคือ ชนบท (Rural) และในเมืองหรือเทศบาล (Municipal) ได้ตัวแปร (Variables) ที่สำคัญ ๘ ตัว ที่มีส่วนสัมพันธ์กับตัวแปรเวลา (Time Variables) ในช่วงระยะเวลา ๘ ปีของจังหวัดกลาง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามตัวแปรที่แสดงในตารางที่ ๒ - ๕

๑๐ ผู้เชี่ยวชาญจากบริษัทที่ปรึกษา Middle West Service Company.

ตารางที่ ๒ - ๕

จังหวัด	ค.ศ.	ตัวแปรที่ ๑ จำนวนผู้ใช้ไฟ (%)		ตัวแปรที่ ๒ พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ต่อผู้ใช้ไฟ ๑ ราย (หน่วย)	
		เทศบาล	ชนบท	เทศบาล	ชนบท
อุตรธานี	๑๕๖๓	๑๐.๐๖	๐.๒๐	๖๔๓	๑๔๓
	๑๕๖๔	๑๓.๓๖	๐.๓๐	๗,๓๐๕	๒๖๐
หนองคาย	๑๕๖๓	๑๐.๒๑	๐.๗๐	๓๐๘	๑๖๓
	๑๕๖๔	๑๑.๘๐	๐.๙๔	๔๒๘	๒๕๓
ขอนแก่น	๑๕๖๓	๑๑.๕๐	๐.๒๐	๔๘๓	๒๔๔
	๑๕๖๔	๑๘.๐๐	๐.๕๐	๑,๔๓๖	๒๒๓
เลย	๑๕๖๓	๑๐.๓๐	๐.๒๖	๒๖๓	๘๐
	๑๕๖๔	๑๖.๘๐	๐.๔๔	๔๒๘	๑๖๑
สกลนคร	๑๕๖๓	๘.๒๐	๐.๒๐	๒๔๕	๕๖
	๑๕๖๔	๑๒.๔๐	๐.๕๐	๓๒๐	๓๒๘
นครพนม	๑๕๖๓	๑๐.๑๖	๐.๖๐	๒๓๕	๑๒๕
	๑๕๖๔	๑๕.๓๑	๑.๑๐	๔๓๒	๑๘๘
ศรีสะเกษ	๑๕๖๓	๑๑.๓๐	๐.๒๐	๒๓๓	๕๕
	๑๕๖๔	๑๖.๑๐	๐.๓๐	๖๖๔	๑๒๖
อุบลราชธานี (+ บัลไซร)	๑๕๖๓	๑๑.๐๐	๐.๑๘	๖๖๒	๕๒
	๑๕๖๔	๑๒.๐๐	๐.๓๑	๖๓๓	๑๒๒
มหาสารคาม	๑๕๖๓	๕.๓๐	๐.๒๖	๒๓๔	๕๕
	๑๕๖๔	๓.๓๐	๐.๓๓	๔๕๓	๑๕๕
กาฬสินธุ์	๑๕๖๓	๖.๔๐	๐.๑๔	๒๓๓	๘๔
	๑๕๖๔	๕.๘๐	๐.๒๕	๔๒๕	๑๒๖
ร้อยเอ็ด	๑๕๖๓	๑๐.๕๐	๐.๑๓	๓๔๕	๑๐๐
	๑๕๖๔	๑๑.๕๐	๐.๒๕	๕๑๐	๑๐๘
นครราชสีมา	๑๕๖๓	๑๐.๓๐	๐.๒๑	๖๓๓	๑๓๑
	๑๕๖๔	๑๒.๓๐	๐.๓๓	๒,๘๖๘	๒๕๒
ชัยภูมิ	๑๕๖๓	๑๒.๐๐	๐.๑๓	๓๐๖	๑๕๑
	๑๕๖๔	๑๖.๐๐	๐.๓๕	๓๓๕	๒๐๑
สุรินทร์	๑๕๖๓	๑๒.๓๐	๐.๒๐	๔๓๒	๑๑๒
	๑๕๖๔	๑๕.๔๐	๐.๒๐	๖๖๕	๑๓๕
บุรีรัมย์	๑๕๖๓	๖.๔๓	๐.๒๒	๓๕๒	๑๒๑
	๑๕๖๔	๑๘.๔๒	๐.๓๑	๕๖๓	๑๓๕
เฉลี่ยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๕๖๓	๕.๘๕	๐.๒๖	๓๓๒	๑๒๑
	๑๕๖๔	๑๔.๐๔	๐.๔๓	๘๓๖	๒๐๓

ตารางที่ ๒ - ๑๐

จังหวัด	ค.ศ.	ตัวนับแปรที่ ๓		ตัวนับแปรที่ ๔	
		เทศบาล	ชนบท	เทศบาล	ชนบท
อุตรธานี	๑๙๖๓	๑.๕๘๓	๑.๘๓๕	๕.๕๓๒	๑.๑๕๕
	๑๙๖๔	๐.๓๒๖	๑.๐๔๘	๑๕.๕๙๓	๑.๖๘๐
หนองคาย	๑๙๖๓	๑.๖๑๘	๑.๓๖๔	๖.๑๓๖	๑.๕๑๕
	๑๙๖๔	๐.๕๕๒	๑.๐๕๒	๘.๓๑๓	๒.๐๓๖
ขอนแก่น	๑๙๖๓	๑.๕๘๓	๑.๔๓๗	๕.๓๕๕	๑.๒๖๔
	๑๙๖๔	๐.๖๖๔	๐.๙๕๒	๑๖.๓๙๔	๑.๓๑๔
เลย	๑๙๖๓	๑.๔๓๐	๑.๓๐๑	๕.๒๘๑	๑.๒๑๔
	๑๙๖๔	๑.๑๐๕	๑.๔๑๕	๕.๖๓๓	๑.๕๖๖
สกลนคร	๑๙๖๓	๑.๖๔๕	๑.๓๕๔	๖.๑๓๓	๑.๐๕๒
	๑๙๖๔	๐.๘๑๒	๐.๙๒๖	๕.๓๕๕	๑.๘๖๘
นครพนม	๑๙๖๓	๑.๓๐๑	๑.๓๔๓	๓.๑๑๕	๘๘๕
	๑๙๖๔	๐.๙๒๑	๑.๐๖๖	๑๕.๔๓๓	๑.๓๕๒
ศรีสะเกษ	๑๙๖๓	๑.๖๓๖	๑.๓๘๕	๕.๔๘๔	๖๙๕
	๑๙๖๔	๑.๑๕๓	๑.๓๘๕	๑๕.๖๓๓	๑.๐๕๖
อุบลราชธานี (+ ยโสธร)	๑๙๖๓	๑.๕๐๓	๑.๓๑๒	๕.๔๔๓	๘๘๑
	๑๙๖๔	๑.๐๕๒	๑.๓๙๓	๘.๖๒๐	๑.๑๓๓
มหาสารคาม	๑๙๖๓	๑.๕๓๔	๑.๓๔๓	๓.๘๘๑	๑.๓๖๐
	๑๙๖๔	๐.๘๓๐	๑.๑๓๕	๓.๓๕๐	๑.๕๓๓
กาฬสินธุ์	๑๙๖๓	๑.๓๔๓	๑.๘๑๖	๖.๓๓๘	๓๘๘
	๑๙๖๔	๐.๙๔๓	๑.๒๒๓	๕.๖๓๓	๑.๕๑๔
ร้อยเอ็ด	๑๙๖๓	๑.๖๔๕	๑.๖๖๐	๕.๕๕๒	๑.๐๕๘
	๑๙๖๔	๐.๙๐๐	๑.๑๔๔	๑๓.๕๒๘	๑.๓๘๓
นครราชสีมา	๑๙๖๓	๑.๔๔๑	๑.๓๔๓	๓.๕๕๖	๑.๐๕๕
	๑๙๖๔	๐.๕๒๘	๑.๐๒๒	๑๓.๒๖๒	๑.๔๓๘
ชัยภูมิ	๑๙๖๓	๑.๖๕๕	๑.๓๐๑	๕.๖๓๕	๑.๓๓๔
	๑๙๖๔	๐.๙๓๔	๑.๐๕๑	๑๕.๓๐๔	๑.๕๐๕
สุรินทร์	๑๙๖๓	๑.๖๐๓	๑.๓๖๔	๑๑.๓๑๓	๓๒๖
	๑๙๖๔	๑.๒๐๕	๑.๓๖๔	๑๑.๐๕๓	๑.๔๓๕
บุรีรัมย์	๑๙๖๓	๑.๖๙๑	๑.๘๕๘	๕.๘๐๐	๑.๓๕๐
	๑๙๖๔	๑.๑๒๓	๑.๓๘๐	๑๘.๑๑๓	๑.๐๖๒
เฉลี่ยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๙๖๓	๑.๖๐๕	๑.๓๕๐	๓.๕๑๔	๑.๐๕๓
	๑๙๖๔	๐.๙๒๒	๑.๑๓๕	๑๒.๕๕๖	๑.๔๘๓

ตารางที่ ๒ - ๑๑

จังหวัด	ค.ศ.	กรรมสิทธิ์ที่ดิน			
		ราคาค่าไฟฟ้า		รายได้ประชาชน	
		เทศบาล	ชนบท	เทศบาล	ชนบท
อุตรดิตถ์	๑๙๖๓	-๑.๖๓	-๑.๔๖	๐.๑๓	-๐.๔๔
	๑๙๖๔				
หนองคาย	๑๙๖๓	-๑.๐๑	-๐.๙๑	-๐.๕๔	๐.๒๖
	๑๙๖๔				
ขอนแก่น	๑๙๖๓	-๐.๙๒	-๐.๙๐	-๐.๑๖	-๐.๑๑
	๑๙๖๔				
เลย	๑๙๖๓	-๐.๔๖	-๒.๖๕	๐.๕๐	-๐.๑๕
	๑๙๖๔				
สกลนคร	๑๙๖๓	-๑.๒๔	-๒.๒๓	๐.๒๕	-๐.๔๕
	๑๙๖๔				
นครพนม	๑๙๖๓	-๑.๕๔	-๑.๒๖	๐.๑๔	-๐.๓๔
	๑๙๖๔				
ศรีสะเกษ	๑๙๖๓	-๑.๕๔	-๑.๒๔	๐.๑๒	-๐.๐๕
	๑๙๖๔				
อุดรราชธานี (+ ยโสธร)	๑๙๖๓	-๑.๒๒	-๑.๒๔	-๐.๐๒	-๐.๐๒
	๑๙๖๔				
มหาสารคาม	๑๙๖๓	-๐.๕๐	-๑.๓๕	๐.๖๐	๐.๑๒
	๑๙๖๔				
กาฬสินธุ์	๑๙๖๓	-๑.๐๔	-๑.๖๖	-๐.๖๓	๐.๐๐
	๑๙๖๔				
ร้อยเอ็ด	๑๙๖๓	-๐.๓๐	-๐.๒๔	๐.๔๖	๐.๒๑
	๑๙๖๔				
นครราชสีมา	๑๙๖๓	-๐.๘๔	-๑.๖๓	๑.๐๕	๐.๐๒
	๑๙๖๔				
ชัยภูมิ	๑๙๖๓	-๐.๑๓	-๐.๘๐	๐.๓๔	-๐.๒๒
	๑๙๖๔				
สุรินทร์	๑๙๖๓	๐.๐๑	-๐.๙๐	-๐.๕๓	๐.๓๖
	๑๙๖๔				
บุรีรัมย์	๑๙๖๓	-๑.๑๓	-๑.๓๕	-๐.๐๓	-๐.๒๐
	๑๙๖๔				
เฉลี่ยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๙๖๓	-๐.๙๖๓	-๑.๕๖๖	๐.๑๑๓	-๐.๐๓๐
	๑๙๖๔		(-๑.๐๑๓)		(๐.๐๒๒)

ผลของการศึกษาของผู้เขียนวิชาวางแผนงานฯ ปรากฏว่า

—ในเขตเทศบาลหรือตัวเมืองของทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชนขึ้นอยู่กับราคาค่าไฟฟ้าของ กฟผ. มากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับรายได้ของประชาชนเอง จึงจะเห็นได้จากกรณีความยืดหยุ่นของราคาค่าไฟฟ้าสูง (-0.767 เฉลี่ยในเทศบาลทั้งภาค และ -0.55 สูงสุดในเทศบาลจังหวัดนครพนม) และกรณีความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชนค่อนข้างต่ำ ($+0.093$ เฉลี่ยในเทศบาลทั้งหมดและ $+0.06$ สูงสุดในเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา)

—ในท้องถื่นชนบทของทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชนขึ้นอยู่กับราคาค่าไฟฟ้าของ กฟผ. มากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับรายได้ของประชาชนเอง เสียยิ่งกว่าในเขตเทศบาล จึงจะเห็นได้จากกรณีความยืดหยุ่นของราคาค่าไฟฟ้าสูงมาก (-0.266 เฉลี่ยในชนบททั้งหมด และ -2.65 สูงสุดในชนบทจังหวัดเลย) และกรณีความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชนต่ำมาก (-0.070 เฉลี่ยในชนบททั้งภาค และ $+0.36$ สูงสุดในชนบทจังหวัดสุรินทร์)

—ถ้าพิจารณาเขตเทศบาลและชนบทรวมกันและ เฉลี่ยทุกจังหวัดทั้งภาคก็จะได้ผลในทำนองเดียวกันคือ ความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชนขึ้นอยู่กับราคาค่าไฟฟ้าของ กฟผ. มากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับรายได้ของประชาชนจึงจะเห็นได้จากกรณีความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชนอยู่ในระดับต่ำ ($+0.022$ เฉลี่ยทั้งภาค)

๒. ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง

จากการศึกษาของผู้เขียน ปรากฏว่าในการขอใช้ไฟฟ้านั้น ผู้ขอใช้ไฟประเภทต่าง ๆ จะต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าประกันการใช้ไฟตลอดจนค่าตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า และการติดตั้งสูง เช่น ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และค่าใช้จ่ายในการติดตั้งภายในอาคาร บ้านอาศัย ขนาดเล็ก ที่ต้องการเพียงแสงสว่าง วิทยุหลอดไฟธรรมดา ๒ ดวง

ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ :

ค่าธรรมเนียมต่อไฟ

๕๐ บาท

ค่าประกันการใช้ไฟฟ้า ๓ แอมป์

๑๒๐ "

ค่าตรวจภายใน ๒ จุด ๆ ละ ๕ บาท

๑๐ "

ค่าสายลึ่ฟ้าจากมิเตอร์ถึงขดลวดเส้า ๑๐ ค.ม.ม. ๑๐ เมตร ๆ ละ ๕ บาท ๕๕
๕๐ บาท
 รวม ๒๓๖ "

ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งไฟฟ้า

ภาคกริดพิวส์ ๒๕ แอมป์พร้อมฐาน ๑ ชุด ๓๐ บาท
 คัทเอาท์ ๒๐ แอมป์ ๒๕๐ โวลท์ ๒ ขา ๑ ชุด ๑๕ "
 คลับแยกสาย ๑ อัน ๕ "
 สวิตช์วง โคมทาง เคี้ยวชนิดเหลี่ยม ๒ อัน ๆ ละ ๕ บาท ๑๕ "
 เข็มชี้กริดสายเบอร์ ๓/๔ ๔ กลอง ๆ ละ ๑.๒๕ บาท ๕ "
 " ๐ ๔ กลอง ๆ ละ ๑.๒๕ บาท ๕ "
 " ๒ ๔ กลอง ๆ ละ ๑.๒๕ บาท ๕ "
 ฝาปิดอกเข็มชี้กริดสาย ๓/๔" ๓ กลอง ๆ ละ ๒.๕๐ บาท ๗.๕๐ "
 แผ่นไม้เหลี่ยม ๒ อัน ๆ ละ ๑ บาท ๒ "
 แผ่นแผงสวิตช์ ๑ อัน ๑๕ "
 เทปพันสาย ๑ ม้วน ๕ "
 โคมไฟธรรมดาพร้อมหลอด ๒ ชุด ๆ ละ ๑๐ บาท ๒๐ "
 วายไฮดเคอร์ ๑ $\frac{2}{2}$ " ๒ ทัว ๆ ละ ๑๐ บาท ๒๐ "
 เซลล์เทรีแรค ๒ สายพร้อมชุด ๕๒ "
 สายเมนทองแดง ๑ ชั้น ๔ ค.ม.ม. ๓๐ เมตร ๆ ละ ๕ บาท ๑๕๐ "
 สายคองโคม ๑ ค.ม.ม. ๕๐ เมตร ๆ ละ ๓ บาท ๑๒๐ "
 สายปลั๊ก ๒.๕ ค.ม.ม. ๑๕ เมตร ๆ ละ ๒ บาท ๕๐ "
 ค่าแรงติดตั้งวงโคม ๒ ชุด ๆ ละ ๕๐ บาท ๕๐ "
 ค่าแรงติดตั้งแร็ค ๑ ชุด ๕๐ "

รวมค่าใช้จ่ายในการติดตั้งไฟ ๗๒๗.๕๐ บาท

หมายเหตุ ทั้งนี้ยังไม่รวมสายจากมิเตอร์ถึงบ้าน เป็นเงินคอรระยะทางเมตรละ ๑๖ บาท

เมื่อรวมค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการติดตั้งไฟฟ้าสำหรับบ้านที่อยู่อาศัยขนาดเล็กแล้ว ผู้ใช้ไฟฟ้าจะคงจ่ายเงินลงทุนครั้งแรกจะประมาณ ๔๐๐ บาท (รวมทั้งสายที่เชื่อมจากมิเตอร์เข้านาน) ซึ่งนับว่าเป็นเงินจำนวนมาก ถาคองจ่ายครั้งเดียว (One Time Charge) สำหรับประชาชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตที่หมุมมีประเทศ และทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เอื้ออำนวยเท่าภาคอื่น ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ ๑

๓. ส่วนสมทบจากราษฎร

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบล หมู่บ้าน หรือชุมชนชนบทที่คองการมีไฟฟ้าใช้ ประชาชนนั้นจะคองช่วย ก.ล.ล. ออกค่าใช้จ่ายบาง ทั้งนี้เพราะ ก.ล.ล. มีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะลงทุนก่อสร้างให้กับประชาชนทุกแห่งที่ขอใช้ไฟฟ้า

ส่วนสมทบที่ราษฎรจะคองจ่ายเพื่อช่วยเหลือการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างไฟฟ้าพฒนามีดังนี้

๑. ในกรณีสมทบเป็นของที่ทำได้ในท้องถิ่นคือเสาไม้ ไม้คอง แรงงาน ที่ดินและอาคารโรงจักรรวมทั้งบ้านพัก สำหรับไฟฟ้ากัง เครื่อง

๒. ในกรณีสมทบเป็นเงินแทนของคือ ในกรณีที่หาของสมทบดังกล่าวในข้อ ๑ ไม่ได้ในท้องถิ่น หรือมีความประสงค์จะสมทบด้วยเงินแทนของก็ให้สมทบเป็นเงินได้ โดยคิดเปรียบเทียบกับวัสดุสมทบของท้องถิ่นนั้น ๆ ว่ามีค่าเท่าไร โดยทั่วไปคองประมาณ ๓๐%

ในทั้ง ๒ กรณี ส่วนที่เหลือจะคองลงทุนอีกประมาณ ๗๐% ก.ล.ล. จะเป็นผู้ออกให้ทั้งสิ้นโดยใช้เงินรายได้ของ ก.ล.ล. เอง

ปัจจุบัน ก.ล.ล. ได้พยายามกำจัดสาเหตุทั้ง ๓ ประการที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถมีไฟฟ้าใช้โดยทั่วถึง โดยลดราคาค่ากระแสไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยให้เท่ากับอัตราค่ากระแสไฟของการไฟฟ้านครหลวง และมีนโยบายที่จะลดส่วนสมทบจากราษฎรและค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการติดตั้งมิเตอร์ และอุปกรณ์ต่าง ๆ อีกทั้งเร่งสร้างโครงการเร่งรัดพัฒนาไฟฟ้าชนบทเข้านำร่องบ้านคานนี้ให้มากขึ้น เนื่องจากถ้าเป็นรูปของโครงการแล้ว ราษฎรในเขตพื้นที่โครงการและในระยะเวลาที่โครงการเข้าดำเนินการก่อสร้าง จะไม่ต้องจ่ายส่วนสมทบฯ เลย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าในอนาคตนอกจากจะมีผู้

ไข้ไฟมากขึ้นแล้ว ก็จะมีการไข้ไฟท่ามากขึ้นด้วย เพราะ กษ. โคทาทางลภาวะของราษฎรลงมาก
ที่สุดเท่าที่จะทำได้อย่างเต็มที่แล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย